

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83177
PODUREDNIŠTVO
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Letna naročnina, Italija Lir 26.000
Letna inozemstvo Lir 40.000
Letna inozemstvo, USA dol. 30
Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XXXVII. - Štev. 6 (1837)

Gorica - četrtek, 7. februarja 1985 - Trst

Posamezna številka Lir 600

Prešernovo sporočilo za tukaj in danes

(Govor prof. Zore Tavčar na Prešernovi proslavi v Bazovici dne 12. februarja 1984)

Govoriti danes o Prešernu ima smisel samo, če ga jemljemo v njegovi večni živosti, v njegovi živi aktualnosti. Komu med nami torej govori Prešeren in kaj nam sporoča za tukaj in danes?

BITI ZVEST SLOVENSKI BITI IN ODPRT SOČLOVEKU

Najprej naj bo jasno, da je — kakor za katero koli umetnost — še posebej za Prešernovo sporočilo gluho, kdor vse presoja in vrednoti samo z vidika svojih osebnih koristi ali svoje denarnice. Zakaj Prešeren govori vsemu tistemu, kar je v nas najbolj dragocena: srcu in duhu. V tem je tudi veličina vsake umetnosti: da namreč govori najplemenitejšemu organu, ki je v človeku, tj. njegovemu čutu za resnico, pravico in lepoto, za bratstvo med ljudmi.

Prešeren nam torej danes izroča sporočilo neomajne zvestobe svoji slovenski biti in v zgrad najplemenitejši odprtosti sočloveku. Pri nas je to sporočilo mogoče prevesti v jasen in nedvoumen, recimo kar družbeno-politični jezik. Recimo: pred vsakršno politiko naj bo slovenstvo; pred vsakršnim ideološkim razlikovanjem naj bo spoštovanje do demokratične pravice nazorske izbire. Z drugimi besedami: učimo se strpnosti in širine do drugače mislečih, drugače govorečih in drugače čustvujočih.

Učimo se iz naše zgodovine, da ne bomo ponavljali svojih napak! Ni še tako daleč čas, ko sta se v naši zgodovini uresničila dva diametralno si nasprotna Prešernova verza. Najprej zanosi: »Naj zdrobe njih roke si sponse, ki jih še teže!« — kmalu zatem pa še tragično preroški: »Slovenec že mori Slovenca brata, kako strašna slepota je človeka!«

Res, da tudi danes svet marsikje še kravi prav zaradi ideološke nestrpnosti. A naš narod je za to že plačal previsok davek, da bi se šli medsebojno ideološko izključnost ali celo sovražnost. In vendar se še gremo te nevarne igre. Od šolskih klopi do vaških društev, od časopisja do same prosvete in kulture je še vedno vse preveč nestrpnosti do drugače mislečih, vse preveč omalovaževanja in zamlčevanja. Le redkokdaj in redkokje znamo na teh tleh prerasti v Prešernovo močnatost, ki je v imenu resnice lahko tudi ostra, vendar ostaja vseskozi pravična.

Nič manj pa ni za današnji dan napisan verz, ki bi se lahko nanašal na veselošno mrtvilo in usihanje vsega našega po predmestjih in že tudi po nekaterih naših vaseh: »Na tleh leže slovenstva stebri stari / v domačih šegah utrjene postave.«

Kdaj pa kdaj pa navsezadnje lahko aktualiziramo Prešerna tudi kot optimisti. Tu in tam se vendarle zgodi tudi kaj takega, da nad našo zamejsko puščavo vzhde mavrični obok: obzorja se nam zazdijo višja, svetlejša, odprtejša. Takrat bi pri segli morebiti celo na tele pesnikove besede: »Seme, ki ti zasejal si ga, / že gre v klasje veselo, / nam in za nami dokaj / vnukom obeta sadu!«

BITI ZNAČAJ

Kar pa nam ima povedati Prešeren predvsem kot Slovincem, razberemo že iz same njegove življenjske drže: Samo značaj kot on je mogel v času, ko je bila ljubljana bolj nemška kot so Opčine danes italijanske, in ko je bilo vse, kar je veljalo za uspešno, uveljavljeno in priznano, tako v družabnem kot ekonomskem in javnem življenju samo nemško, brez pomisleka izbrati neomajno zvestobo svemu narodu. Njegova izbira je bila nedvoumna, čeprav vemo, kaj ga je stala. In kakor se je brez pomišljanja odločil za slovenstvo proti nemstvu... Je prav tako odločno odklonil ilirstvo, ki je hotelo utopiti slovenščino v srbohrvaščino.

Ali nam ob tem ne bljejo v oči nekatere vzporednice z današnjimi časi: od tistih, ki prodajo slovenstvo za kariero, za kos belega kruha, ki so podpisali skupna jedra: jedra, kjer je delež slovenske književnosti in zgodovine omejen na mini-

mum, da je napravil prostor obilnemu deležu ostalih jugoslovanskih narodov.

OBOGATITI SVOJ JEZIK

Pa da se pomudimo tudi pri Prešernovi izjemni skrbi za pristen in bogat jezik: ne samo, da je zajemal obilno iz ljudske in knjižne tradicije, marveč je s smislom in poslušom za duha našega jezika pa s svojo ustvarjalno domišljijo to besedišče še bogatil.

Danes pa, nasprotno, opažamo, kamor se ozremo, siromašenje našega jezika, od leksike do pravorečja. Po slovenskih mestih hrvatijo in srbijo, da je žalost: marsikaj je »dostle« zanimivo, ves čas nekaj »koristijo«, na ulicah se zbira dosti »naroda« ipd. Mi pa italijansko; učenci nosijo v smetnjak »škavace« in kupujejo »merendine«, hodijo v »čine« in gledajo »televizjone«, pozdravljajo pa se s »ciao«. Besedišče, s katerim opravijo svojo slovensko konverzacijo naši mladinci, bi obseglo komaj droben beležnico; povprečen izobraženec morda zmore kaj več, recimo za tanek slovarček, kakor ga dobiš na vogalu, če greš na počitnice: španski ali švedski ali turški za najnujnejše potrebe. Kakor zapravljivi smo, ki so po nemarnem zapravili dragoceno dediščino.

Kot nič živega ne požene samo od sebe in nič ne odmre, ne da bi se v nečem nadaljevalo, tako je tudi naš jezik nekoč pogljal korenine, se razrasel in razveljal v več stoletjih, da danes lahko v njem izrazimo vse, od najgloblje misli do najzahtevnejšega prevoda iz katerega koli jezika; z zadnjim tehničnim slovarjem lahko celo poimenujemo po naše zadnji vijak pri katerem koli stroju.

Ce hoče tukajšnji Slovenec obogatiti svoj predstavniki svet, poglobiti svoj odnos do sveta in življenja, če hoče aktivirati svojo človeško izraznost, se ne more zadovoljiti z vrsto vsakdanjih, zguljenih izrazov, marveč mora svoj jezikovni organ razširiti, kultivirati, razviti. To pa lahko doseže samo tako, da vsak dan prisluhne naši knjižni, zborni in pogovorni slovenščini po slovenski televiziji, radiu, časopisu in še posebej s skrbnim branjem slovenske strokovne in leposlovne literature. Brez tega bomo postali duhovni primitivci, odpadlo listje na narodovem drevesu, netvorni delci našega narodnega občestva.

BITI OSVEŠČEN SLOVENEK

Zato k pojmu »osveščen Slovenec« spada hkrati pojem »jezikovno sproščen in kultiviran Slovenec«. Kakor je, na primer, jezikovno sproščen in kultiviran njegov italijanski someščan. Navadno osveščen Slovenec že sam skuša izboljšati svoj jezik in svojo izreko, kakor nam dokazuje toliko naših mladih javnih delavcev, uslužbencev itd., katere je včasih prijetneje poslušati kot marsikatero vidnejšega izobraženca, ki v svoji slovenščini nerodno kobaca kot muha v močniku, ves jecljav in zagoveden; zakaj jezik, kadar ga nimaš v oblasti, tudi razumnega človeka zlahka napravi navzven neobgleden.

Kaj šele, če nisi značaj, karakter, vrh tega pa še svojega jezika ne obvladaš, in morda niti nočeš več biti Slovenec. Tedaj nisi samo v očeh naše skupnosti oportunist, marveč šleva in kunjja. Zakaj, kdor prelomi zvestobo svojji krvi, svojemu narodu, zlomi tudi človeka v sebi, svojo hrbenico in svoj ponos. Zal še vedno najdemo v našem zamejstvu tudi takšne ljudi. »Narod vas bo izpljunil kakor zavrelco,« bi jim rekel Zupančič.

BODIMO PREŠERNA VREDNI

Naj zaključim: kar je v našem narodu zraslo mož, vrednih omembe, lahko vse povežemo z dediščino Prešernovega duha. Prav tako kot njega, bi z isto pravico lahko slavili Cankarja ali slikarje impresioniste, ki so v svojem času zapisali slovensko ime v knjige svetovne umetnosti in zgodovine.

A najlepša oddolžitvev Prešernovemu imenu je prav gotovo ta, da njegovo plemen-

Papež v deželi nekdanjih Inkov

Ekvador in Perú sta državi, ki sta nastali po letu 1820, ko so se južnoameriške dežele otrele španske kolonialne oblasti. Njuno ozemlje nekako sovпада z nekdanjo državo Inkov, ki jo je španski zavojevalec Pizarro uničil v začetku 16. stoletja. Od tedaj živijo tamkajšnji Indijanci življenje manjvrednega ljudstva, izkoriščani najprej od Špancev, po osamosvojitvi pa od bogatih slojev, ki nimajo čuta za njihove potrebe in pravice.

Papež je prispel v Ekvador v torek 29. januarja na večer in ostal v državi tri dni. Program je bil obširen, prenatrpan s srečanji in govori. Ni čuda, da so se naslednje dni v Peruju opazili na njem znaki utrujenosti.

RAZNA SREČANJA

Kot običajno se je sestal z duhovščino, redovniki, mladino, delavci; nekaj posebnega pa je bilo srečanje z Indijanci iz rodu kečva in obisk beraškega predmestja v Guayaquilu.

Združeni delavski sindikati so na papeža naslovili odprto pismo, v katerem pravijo, da naj njegov obisk ne bo le nekaj formalnega, ampak vzpodbuda za Cerkev, da se osvobodi svoje povezanosti z oblastjo in se opredeli za revne, izkoriščane in stiskane. Ekvador je kot ostale latinsko ameriške države v rokah Mednarodnega denarnega sklada in imperializma, ki ob pomoči ljudi na oblasti diktirata pogoje za smrt. Kakor bo Kristus sodil ljudi, bo ubogih Jug sodil bogati Sever, sodil tiste, ki jih ropajo lastnih proizvodov.

V ekvadorski prestolnici Quito je sv.

oče v parku Carolina pred 800.000 verniki opravil sv. mašo. V pridigi se je Bogu zahvalil za 450 let verskega oznanjevanja v tej deželi, pohvalil delo duhovščine v korist ubogih, obenem pa tudi poudaril važnost cerkvene discipline in potrebo držati se evangelija, zaradi česar naj bodo katoličani pozorni na težnje, ki se pojavljajo v »teologiji osvoboditve« z ozirom na ovrednotenje marksizma.

V istem Quito se je na olimpijskem stadionu Atahualpa (Atahualpa je bil poglavar Inkov, ki ga je dal Pizarro zahrbtno umoriti) spregovoril nad stotisočim mladim ter jih pozval, naj svoje življenje posvetijo za dobro vseh, zlasti ubogih, naj se odpovedo nasilju, gradeč bratstvo in zavračajoč sovraštvo, naj bodo sejalcji resnice, pravičnosti in miru, naj ostanejo zvesti Kristusu, čeprav drugi niso.

MED DOMACIM PREBIVALSTVOM

Drugi dan bivanja v Ekvadorju je papež posvetil Indijancem, ki jih je obiskal v kraju Latacunga ob vznožju na svetu najvišjega še aktivnega ognjenika Cotopaxi (5987 m). Indijanci še danes predstavljajo 35% celotnega prebivalstva v državi. Sv. oče je pričakala ogromna množica domačinov, pozdrav pa mu je izrekel Luis Felipe Atahualpa Duchicela, ki je 28. naslednik umorjenega poglavarja Atahualpe.

Nato je Manuel Imbaquingno, glavni tajnik zveze indijanskih rodov, papežu predstavil turbni položaj svojega ljudstva. Dejal je med drugim: »Smo ljudstvo s tisočletno kulturo, ki nas izkoriščajo slabi kristjani. Ze 450 let se naš položaj

ni spremenil. Nadaljujejo se zastopavljanja, poniževanja, potiskanje na rob družbe, razizem. Odvzeta nam je bila naša zemlja. Sv. oče! Poznamo vašo zavzetost za človekove pravice, zato vas prosimo, da vplivate na naše oblastnike, da nadaljujejo z agrarno reformo, spoštujejo zemljo domačinov v območju Amaconke ter priznajo obstoj različnih kultur in ljudstev v Ekvadorju.«

V odgovoru je sv. oče obljubil, da bo glasnik njihovih želja, saj jim gre pravica, da so spoštovani kot osebe in državljanji ter enakopravni z drugimi.

OBISK V BARAKARSKEM NASELJU

Poleg kraja Latacunga je isti dan papež obiskal še mesto Cuenca, kjer je v parku Miraflores maševal in govoril o družini. V petek 1. februarja dopoldne pa je obiskal pristaniško mesto Guayaquil ob Tihem morju, žalostno po »Gusmu«, barakarskem naselju ob reki Guayas s pol milijona ljudi, ki so prišli z dežele v mesto in se naselili brez kakih dovoljenj.

Papež je med to ljudstvo dospel v helikopterju in jim govoril s skromne lesene tribune. Znova je poudaril, da je Cerkev po svoji osnovni naravnosti na strani ubogih, odgovorne v družbi pa pozval, naj pokažejo solidarnostni čut z vsemi, ki trpijo pomanjkanje. Dejansko ne bi smeli biti mirni, dokler je v Ekvadorju en sam otrok brez šole, ena sama družina brez stanovanja, en sam delavec brez dela, en sam bolnik ali ostare brez socialne oskrbe.

NOVA BLAZENA

V Guayaquilu je papež tudi razglasil za blaženo redovnico domačinko Mercedes de Jesús Molina, ki je ustanovila posebno kongregacijo »Las Marianitas« za pomoč ubogim, za varstvo ženske in obrambo domačega prebivalstva. Tej razglasitvi je prisostvoval tudi predsednik države León Febres Cordero. »Blažena Mercedes,« je dejal papež, »ni samo čast za Ekvador, ampak mu mora biti tudi zgled za življenje. Poziva nas, da uresničimo evangelij v ljubezni prav na področju, ki si ga je ona izbrala za svojo dejavnost.«

NA OBMOČJU LEVICARSKO GVERILE

Iz Guayaquila je papež odpotoval v Lima, prestolnico Peruja. Tam so oblasti podvezle izredne varnostne ukrepe, saj deluje v tej državi močna levičarska gverila maoiščične usmeritve, ki si je dala naziv »Sendero luminoso« (Svetla pot). Njena prisotnost je močna zlasti v območju mest Cuzca in Ayacucha v andskem svetu. Prav ti dve mesti pa si je sv. oče poleg Lime izbral za kraj svojega obiska.

V Cuzcu, nekdanji prestolnici Inkov, 3.500 m nad morjem, je Janez Pavel II. obšodil izkoriščanje kmečkih delavcev, družbeno neenakost, nasilje in trgovanje s kokainom. V Ayacuchu pa so oblasti menile, da je za papeža najbolj varno, če ostane kar na letališču. Tam je opravil bogoslužje besede in v govoru pozval gverilce, naj spremenijo svojo pot, se odpovedo nasilju in začno z dialogom.

POZIV MLADIM

V Arequipi je sv. oče v soboto 2. februarja razglasil za blaženo redovnico dominikanko Ano de los Angeles, v Limi pa je posvetil 47 novih duhovnikov. Tam je na hipodromu Monterrico govoril tudi mladim in se ustavlil ob vrednotah kot sta družbeno pravičnost in mir. »Toda,« je vzkliknil, »ne sledite tistim, ki trdijo, da se dá socialne krivice odpraviti le z razrednim sovraštvom, nasiljem ali z drugimi nekrščanskimi sredstvi. Le spreobrnjenje srca lahko spremeni obstoječe družbene strukture.«

MLade je tudi opozoril kot že prej duhovnike in redovnike, da je treba biti previden do nekaterih stališč, ki jih zagovarja »teologija osvoboditve«, ker so okuzena z marksizmom. Mora pa imeti kristjan čut za socialne potrebe, ki imajo svoj izvor v sami veri.

J. K.

Craxi v Beogradu

V petek 1. in soboto 2. februarja sta imela ministrski predsednik Craxi in zunanji minister Andreotti v Beogradu vrsto razgovorov z jugoslovanskimi predstavniki, pri čemer so prišli na vrsto dvostranski odnosi, vprašanje utrditve svetovnega miru in odnosi med Vzhodom in Zahodom.

V pozdravni zdravici je Craxi dejal, da si je že dolgo želel tega srečanja, ki naj bi utrdilo mnogoštevilne že obstoječe vezi in bilo prispevek h krepitvi miru. Italija ni velesila in tudi ne namerava postati, ljubi pa mir in želi o tem reči tudi svojo besedo. Glede Osimskih sporazumov je izrazil željo, da bi se uresničevali ne samo po črki, ampak tudi po duhu.

Na to je v zdravici opozorila predsednica Milka Planinc, ki je dejala: »Naša država pripisuje kot mnogonarodna družba izjemnem pomen enakovarnosti narodov in narodnosti, kar je eno temeljnih načel, na katerih sloni zvezna država Jugoslavija. Zato sodi, da sta obe manjšini, slovenska in italijanska v Jugoslaviji živa zveza, kateri moramo v naših odnosih posvečati veliko pozornosti, stalno ustvarjati pogoje za njih polno enakopravnost, očuvati njihovo narodno istovetnost in ustvariti celovito zaščito.

Planinčeva je tudi omenila resno gospo-

nito in visoko misel posredujemo naši mladini, ki naj nosi baklo njegove vere v našo prihodnost. Naj iz vrst naših mladih zrastejo novi nosilci kvalitetnega slovenstva, pa naj bodo to umetniki ali znanstveniki, politični delavci ali športniki, pevc ali igralci-amaterji, vse tja do delavcev in uradnikov, ki bodo na svojem mestu visoko strokovno sposobni.

Prešerna bomo vredni, če se bo vsak izmed nas na teh tleh čutil trden in močan člen naše skupnosti. Vsak naj po svojih najboljših močeh prispeva k temu, da Prešernov duh ne bo zamrl in da bo slovenstvo na teh tleh pomenilo čedalje kvalitetnejšo komponento tudi v širšem družbenem prostoru. Vse to pa je predvsem v rokah naše mladine, ki ji s Prešernom naročam: »Naj sinov zarod nov / iz vas bo strah sovražnikov!«

darsko krizo, ki je še zlasti prizadela države v razvoju, katere žive pod težo ogromnih dolgov. Teh pa se ne bo mogoče znebiti, če se tem državam ne omogoči gospodarski razvoj. Italija, ki trenutno predseduje Evropski gospodarski skupnosti, ima lahko pri tem pomembno vlogo.

Na tiskovni konferenci drugi dan obiska je Craxi med drugim tudi omenil problem manjšinske zaščite. Dejal je, da potrjuje obvezo vlade, ki ji predseduje, da bo to linijo nadaljevala. Slovenska globalna zaščita je bila predmet razgovorov najprej med Planinčevino in Craxijem in kasneje še na plenarnem zasedanju obeh delegacij. O vprašanjih, ki zadevajo slovensko manjšino, se je Craxi pogovarjal tudi s predsednikom SZDL Marjanom Rožičem, s katerim sta se dogovorila, da se boista ponovno sestala konec tega meseca, ko bo Rožič obiskal Rim in se tam sestal z vsedravnimi vodstvi PSI, PSDI, PRI in PLI.

O manjšinskem vprašanju govori končno tudi sklepno uradno poročilo. Zadevni odstavek se glasi: *Vso pozornost so v pogovorih posvetili nadaljnji krepitvi položaja in pravic pripadnikov slovenske narodnostne manjšine v Italiji in italijanske v Jugoslaviji. Ugotovili so, da uspešno urejanje tega vprašanja bistveno pripomore h krepitvi razumevanja in prijateljstva med državama. Jugoslovanska stran je izrazila svoje zanimanje za to, da bi v okviru izpolnjevanja enega od določil kompleksa Osimskih sporazumov posebno pozornost namenili čimprejšnjemu sprejetju zakona o splošni zaščiti slovenske narodnostne manjšine v Italiji. Izrazila je upanje, da bo ta zakon v skladu z zahtevami in pričakovanji slovenske narodnostne manjšine.*

Na italijanski strani pa so ponovili pripravljenost, da bi pospešili sprejetje takega zakona. Obe strani vidita v bližnjem praznovanju 10-letnice Osimskih sporazumov posebno potrditev takšnih odnosov in sodelovanja, pa tudi spodbudo za urejanje neurejenih vprašanj s teh področij.

Craxi je predsednico Milko Planinc pred odhodom iz Beograda povabil v Italijo. V Rim naj bi prišla 10. novembra za deseto obletnico podpisa Osimskih sporazumov.

Priznanje g. Vinku Zaletelu

Koroška krščanska kult. zveza (KKZ) je dne 22. januarja podelila g. Vinku Zaletelu Tischlerjevo nagrado za njegovo dolgoletno kulturno delo med Slovenci na Koroškem. To priznanje poklanja KKZ vsako leto kaki zaslužni koroški osebnosti. Lani ga je prejela Milka Hartmanova za svojo pesniško ustvarjalnost.

V utemeljitvi nagrade je rečeno, da se podeljuje g. Zaletelu za njegovo dolgoletno požrtvovalno delo na kulturnem in izobraževalnem področju, za nepregledno število skioptičnih predavanj, za številne odrske in radijske uprizoritve, za zanimiva predavanja in potopise.

Na slavlje smo bili povabljeni tudi za stopniki Zveze slov. katol. prosvete iz Gorice, toda zaradi izredno slabih vremenskih razmer se slavlja nismo mogli udeležiti. Zato je ZSKP poslala g. Zaletelu brzojavko s čestitkami.

Z g. Vinkom Zaletelom se veselimo tudi mi vsi, ki ga poznamo tukaj na Gorškem in Tržaškem, za lepo priznanje, ki je le skromna zahvala za nadvse bogato kulturno delo, ki ga je opravil med rojaki na Koroškem, pa tudi pri nas na Gorškem in Tržaškem, saj je bil že ponovno nastop gost s svojimi skioptičnimi predavanji, pa tudi s svojimi knjigami, ki jih je izdala Celovška Mohorjeva družba, in igrami, ki jih je režiral. Zadnjič lani na misijski prireditvi v Katoliškem domu, ko so njegovi igralci nastopili s komedijo »Jepe s hruba«.

Vinko Zaletel je doma iz Šentvida nad Ljubljano. Hiša njegovih staršev je bila znana daleč naokoli kot hiša gostoljubja za študente in druge, ki so se vanjo zahteli. Sin Vinko je podedoval veliko te kreposti, saj je njegovo župnišče v Vogrčah kakor romarska hiša, kamor hodijo prijatelji iz celega sveta. Pridobil si jih je tudi s svojimi potovanji, saj je obiskal že vse dežele sveta razen Kitajske, kjer menda ni še bil. Po svetu pa je hodil vedno s fotografskim aparatom in je pronesel nič koliko diapozitivov. Če je pravel, jih ima kakih 30 tisoč. Posebno veliko ima posnetkov iz koroškega kulturnega in narodopisnega življenja. Ko bo na Koroškem marsikaj izumrlo, bodo ostali njegovi diapozitivi.

O samem sebi je pred kratkim takole pisal: »Dne 2. januarja (1984) mi je zdravnik moral odstraniti sicer že slepo levo oko, uničeno pred letom. Strahotne bolečine, da bodo zalegle za nekaj časa manj vic. Moje slavno desno oko ni več okno v svet, ampak le še špranja. Zelo sem omejen v delu. Hvala Bogu, da vsaj maševati morem. Nekaj berejo pomočniki, nekaj znam na pamet, nekaj pa s težavo preberem. Sem pa še župnik, ne upokojenec! Vse življenje me je Bog "cartlal" bolj kot sem zaslužil. Pa se bom moral že še pripraviti na kaj hujšega; imam 72 let.« Smemo upati, da to »hujše« ne bo zlata maša, ki jo bo obhajal prihodnje leto.

Čprav tako slabega vida, se je lansko jesen odpravil v Pariz, da je obiskal tamkajšnje rojake, seveda z diapozitivi. To svoje zadnje potovanje takole opisuje:

»7. oktobra sva se s prijateljem župnikom Tevžejem Nagelejem pripeljala v Pariz. Na postaji naju je sprejel g. Nace Čretnik in odpeljal v Slovenski dom. Tam sem imel za Slovence predavanje o Koroški, g. Nace Čretnik pa me je še vpregel, da sem na slovenskem radiu imel intervju o koroški problematiki.

Glavno pa je bilo romanje in to kar trojno: k sv. Katarini Labouré (čudodelna svetinja) v Rue de Bac v cerkvi usmiljenk; dalje na grob mojega zavetnika sv. Vincencija Pavelskega v centrali lazaretov in v Lisieux k Mali cvetki sv. Tereziji. Z Malo Terezijo sva si bila vseskozi dobra. Ze kot študentu se mi je priljubila, ker je rada imela bogoslovce, duhovnike in misijonarje. Pa tudi zaradi njene "male poti", ki vodi v nebesa: težke poti strogih svetnikov sem se bal. Zato sem po maturi v zavodu sv. Stanislava poromal k njej, da napravi iz tega fanta duhovnika. Po novi maši sem se ji šel predstaviti in zahvaliti in še v Lurd sem poromal. Za mnogo rož (uslišanj) v življenju sem ji hvaležen. Da bi le še posredovala zadnjo rožo ob preselitvi v pravi dom k Očetju.«

Mislím, da izražam željo vseh, ki gospoda poznamo, če prosim sv. Malo Terezijo, da s to zadnjo rožo g. Vinku še dolgo dolgo počaka.

K. H.

Spomenica Slovenske skupnosti senatni komisiji

Ob srečanju ožje skupine senatne komisije za ustavna vprašanja s predstavniki organi pokrajinske uprave v Trstu je slovenski odbornik za kulturo in načelnik svetovalske skupine SSK dr. Harej v svojem posegu obrazložil senatorjem temeljne postavke v zvezi s problematiko manjšinske zaščite in zahteve slovenske narodne skupnosti, ki jih mora upoštevati toliko pričakovani zaščitni zakon.

Ob koncu srečanja načelnikov skupin, ki je poteklo zelo odprto in stvarno, je dr. Harej, tudi v imenu goriškega pokrajinskega odbornika dr. Mirka Špacapan, izročil članom senatne komisije posebno spomenico o pravnih, zgodovinskih in moralno-političnih izhodiščih, na katerih naj sloni zaščitni zakon v korist slovenske manjšine v Italiji. Ta zaščita naj zaobjame vse ozemlje 35 občin s strnjemim slovenskim življenjem in vse temeljne vidike manjšinskega obstoja in življenja sploh. Sloni naj na objektivnem in splošno znanim in priznanem dejstvu, da slovenska manjšina obstaja in živi v tržaški, goriški in videmski pokrajini. Zato je treba odkloniti vsakršne poskuse pogojevanja priznanja pravic številčnemu ugotavljanju pripadnikov manjšinske skupnosti. Nasprotno, prav neizpodbitni podatki o obsegu asimilacije manjšine v povojnem obdobju bi morali biti temeljni razlog, da se zaščita manjšini nujno potrebna, če se hoče ohraniti. Prav tako se zaščita ne sme omejiti samo na kulturne dejavnosti, temveč mora zaobseči enakopravno uporabo manjšinskega jezika v odnosih z javnimi oblastmi ter ustrezno socialno in gospodarsko politiko za nemoten razvoj na ozemlju, na katerem živi.

Pokrajinski odbor in pokrajinski svet nista o srečanju s predstavniki parlamentarne komisije izdala nobenega komunikeja.

Tri obsodbe na beograjskem procesu

Pred tremi meseci (5. novembra) se je v Beogradu pričel proces proti šestim intelektualcem iz kroga režimskega oporečnika Milovana Djilasa. Ta proces se je sedaj zaključil s tremi obsodbami: zgodovinar Miodrag Milić je dobil dve leti zapora, sociolog Milan Nikolić poldrugo leto, filozof in časnikar Dragomir Olujčić pa eno leto.

V sodbi je rečeno, da so obtoženi prikazovali v lažni luči sedanji politični sistem v Jugoslaviji ter v besedi in s pisanim žalili spomin Tita in mazali dobro ime sedanjih voditeljev. Obtoženi pa so trdili, da to ni res, kajti hoteli so samo svobodno razpravljati o gospodarskih in družbenih vprašanjih, ki tarejo Jugoslavijo, kar pa režimu ni bilo pogodu, saj mu gre na živce vsako samostojno izražanje misli.

Proces, ki je zbudil pozornost po vsem svobodnem svetu, se je torej zaključil z dokaj milimi kaznimi, če to primerjamo s kaznovanjem dr. Šešlja v Sarajevu, ki je bil prvotno obsojen na osem let. Branilci so že napovedali priziv zoper rozsodbo.

liberalcev in bivših nacistov) tista, ki je Sinowatzu zagrozila, da bo izstopila iz vlade in s tem povzročila vladno krizo, če bi bil Frischenschlager odslovljen.

■ Neposredno pred Craxijem je prišel v Beograd na dvodnevni uradni obisk zahodnonemški zunanji minister Genscher, ki pripada liberalni stranki. Pogovore je imel s predsednikom predstava SFRJ Djuranovićem, s predsednico vlade Platinčevič in z zunanjim ministrom Dizdarevičem. Razpravljali so o možnostih za razširitev dvostranskega sodelovanja ter o aktualnih mednarodnih vprašanjih.

KATOLIŠKI GLAS list za kritične bralce

Dominikanski red še vedno pomemben

Dominikanci, ki jih je ustanovil sv. Dominik v začetku 13. stol. ter so v zgodovini Cerkve odigrali pomembno vlogo zlasti kot sposobni teologi ter ustanovitelji številnih višjih šol, obenem pa mnogo prispevali k pokristjanjenju Latinske Amerike, štejejo trenutno 7.112 članov. Duhovnikov je 5.360, delujejo pa na vseh celinah in to v 83 državah (28 v obeh Amerikah, 15 v Afriki, 23 v Evropi, 12 v Aziji in 5 v Oceaniji). Največ dominikancev je delavnih v ZDA (1.048), v Španiji (855) in v Italiji (696).

Boleč spomin ob smrti župnika Štefana Ceka

V sredo 23. januarja so v Dekanih pokopali tamkajšnjega župnika g. Štefana Ceka. Ob njegovi smrti nam prihaja v spomin sramotna obsodba zaradi tragičnih dogodkov v Lanišću. Okrožno ljudsko sodišče v Pazinu je namreč 2. oktobra 1947 izreklo obsodbo proti župniku Ceku in soobtožencem. Štefan Cek je bil obsojen na šest let odvzema osebne svobode s prisilnim delom ter na dve leti izgube političnih in državljskih pravic, dr. Jakob Ukmar pa na en mesec odvzema svobode. Ker pa je to dobo že prestopil v bolnišnici, je bil takoj po izrečenju obsodbi izpuščen.

Laniščani so bili obsojeni na sledeče kazni: Ivan Grbac na 10 mesecev, Joahim Grbac na 8 mesecev, Peter Zmak na 7 mesecev, Josip Križmančič na 8 mesecev in Ivič Grbac na 6 mesecev prisilnega dela. Ti ljudje so se prepregli, ker so hoteli preprečiti razgrajen vstop v cerkev, kjer naj bi se podelila sv. birma.

Slavko Sankovič je bil obsojen na 5 mesecev, Elvija Medica na 5 mesecev, Josip Bačić na 3 mesece in Srečko Brajnik na 3 mesece odvzema svobode. Ti ljudje so vdrli v župnišče in tam zagrešili nasilje nad rajnim Bulešičem in msgr. Ukmarjem.

KAJ SE JE ZGODILO V LANIŠČU?

Ker je bilo škofu Antonu Santinu onemogočeno, da bi birmoval po župnijah tržaške škofije, ki so po vojni prišle pod Jugoslavijo, je pri Apostolskem sedežu preskrbel ustrezno dovoljenje za msgr. J. Ukmarja. Priprčan je bil, da bo tako ugleden in tudi za slovenstvo zaslužen duhovnik užival potrebno spoštovanje in da bo lahko izvršil poverjeno nalogo.

Dr. Ukmar je začel z birmovanjem 17. avgusta 1947. Sprva je vse potekalo mirno, a ne dolgo. Začutilo se je organizirano motenje birmovanja. V Buzetu so razgrajali oskrbnili cerkev z vsakovrstnimi surovostmi in preprečili birmovanje.

V nedeljo 24. avgusta je bila birma v

Lanišću. Domačini so sklenili, da bodo branili cerkev in omogočili delitev birme. Res je bilo birmanih 250 otrok. Zbrali so se pa tudi razgrajaji, ki so dvakrat skušali vdreti v cerkev, a so jih domačini zavrnilo.

Po birmi so se ljudje razhajali. V župnišče so šli msgr. Ukmar, župnik Cek in 27-letni duhovnik Miroslav Bulešič, ki je na birmovanju spremljal msgr. Ukmarja. Na ta trenutek je čakala tolpa. Vdrila je v župnišče. Iskali so predvsem domačega župnika, ki pa ga je mati v naglici skrila pod stopnišče. Vdrili so v pisarno, kjer so našli duhovnika Bulešiča in ga dobesedno zaklali. Na vratu je imel štiri 8 cm globoke rane. To je pozneje ugotovil sam javni tožilec. V prvem nadstropju so našli msgr. Ukmarja. Zmerjali so ga, da je fašist in ga nato s stolom pobili, da se je takoj onesvestil. Napadalci so ga zdelali tako, da so bili prepričani, da je mrtev. Čez dobro uro se je prikazala policija. Da so ga hoteli umoriti, o tem je bil prepričan sam msgr. Ukmar.

Umorjenega Bulešiča so pokopali v Lanišću, ker krajevna oblast ni dovolila, da bi bil pokopan v rojstnem kraju Kanfanaru. Težko ranjenega msgr. Ukmarja so najprej prepeljali v Pazin, nato v bolnišnico na Reko. Prevoza v tržaško bolnišnico niso dovolili. Sodišče je potem župnika Štefana Ceka in msgr. Ukmarja obtožilo, da sta dala povod za napad in sta bila tudi obsojena. Krivda naj bi bila v tem, da niso smeli biti birmanski botri ljudje, ki so samo civilno poročeni in ki nikoli ne hodijo k maši.

Sedaj pokojni župnik Štefan Cek je občutil in nosil posledice napada v Lanišću in kasnejše obsodbe vse življenje. Pozna le pa so se tudi pri msgr. Ukmarju. Pokopan je hotel biti v okrvavljenem talarju, ki ga je nosil ob napadu v Lanišću.

Čudno je, da se za tako preteklost odgovorni še danes nič ne sramujejo.

Mednarodni terorizem dviga glavo

Na Portugalskem je prišlo do atentata v letalski bazi pakta NATO v Neji. Tam je eksplodiralo osem bomb v naselju, kjer živijo nemški vojaki. Uničenih je bilo 18 vozil, ena oseba pa je bila ranjena od drobcev razbitega stekla.

V Bilbau, glavnem mestu baskovske dežele (Španija) je bil izveden dinamični napad na sedež družbe Firestone, ki je imel protiameriško obeležje. Cloveških žrtev ni bilo.

V Parizu je skrajno levičarska organizacija Action Directe ubila generala Renéja Audrana, v Münchnu na Bavarskem pa sta dva terorista iz vrst Rote Armee Fraktion (Oddelek rdeče armade) umorila Ernesta Zimmermanna, predsednika industrijske družbe motorjev in turbin.

Tudi v Atenah so se pojavili teroristi. Do eksplozije je prišlo v nekem baru, v katerega so zahajali predvsem vojaki z ameriškega letalskega oporišča Ellinikon v bližini Aten. Ranjenih je bilo 68 Američanov in 10 Grkov.

Novi predsednik Narodnega odbora za Slovenijo

Na predlog Slovenske ljudske stranke (SLS) v zdomstvu je bil imenovan za predsednika Narodnega odbora (NO) za Slovenijo član načelstva te stranke in dosedanji član NO Rudolf Smersu. Istočasno pa je bil imenovan za podpredsednika NO na predlog Slovenske demokratske stranke (SDS) njen član dr. Anton Komotar. Ti imenovanji je sporočil tajnik NO dr. Peter Urbanc.

Dosedanji predsedniki NO za Slovenijo so bili dr. Jože Basaj (1944-46), dr. Miha Krek (1946-69) in Miloš Stare (1971-84).

Novi predsednik Rudolf Smersu je bil leta 1905 rojen v Ljubljani. Po poklicu je pravnik. Ze v mladosti se je aktivno udeleževal v katoliških mladinskih organizacijah, kasneje pa predvsem na delavskem in političnem področju. Leta 1932 je bil med soustanovitelji Zveze združenih delavcev, ki se je odločno postavila proti vdranju marksizma v delavske vrste in kot svoje vodilo sprejela katoliški socialni nauk. Leta 1938 je Smersu skupaj s pok. Staretom postal poslanec za Ljubljano-okolico v beograjskem parlamentu. Med italijansko in nemško okupacijo je vodil tajno vojaško organizacijo »Slovensko legijo« ter imel številna predavanja proti komunizmu. Po koncu vojne je bil predsednik taboriščnih odborov v Senigallii in Barletti, leta 1948 pa je z družino emigriral v Argentino, kjer ves čas neutrudno

deluje kot organizator, pisec številnih razprav in člankov ter v načelstvu SLS. Njo je večkrat že zastopal v inozemstvu na raznih kongresih krščansko demokratskih strank.

Novi podpredsednik NO dr. Anton Komotar pa je doma z Vrhnike, kjer se je rodil leta 1912. Na ljubljanski univerzi je dosegel doktorat iz pravnih ved. Med vojno je pripadal Mihajlovičevemu odporniškemu gibanju, konec vojne pa ga je zatekel v Trstu. Do leta 1948 je delal pri zavzecnih, leta 1948 pa je odšel v Argentino, kjer se je zaposlil pri velikem podjetju Bunge-Born. Po upokojitvi je odšel v Nemčijo, kjer sedaj živi.

Kamenčki

Razočaran primorski dijak

V Nedeljskem dnevniku z dne 27. jan. sem zasledil pismo primorskega dijaka iz Ajdovščine, ki zasluži mesto v »Kamenčkih«. Piše poleg drugega:

»Kako je z rabo slovenščine v šolah? Iz lastnih izkušenj (sem namreč dijak) lahko rečem, da srbohrvaščina vse bolj prodira v slovenske šole. Zalostno je, da se učimo italijanščino in nemščino iz učbenikov, ki so napisani v srbohrvaščini. Mar res nimamo primernih učbenikov v slovenščini? Tako očiten preobčutljivost, toda ali je mogoče označiti prizadevanje za izobraževanje v slovenščini v SR Sloveniji kot nacionalno in jezikovno nestrpnost? Prepričan sem, da ne.«

Svoje pismo zaključuje: »Slovenščine še ni v Beogradu, srbohrvaščina pa je že v Ljubljani. Kje je enakopravnost?«

Pismo je napisal ajdovski dijak. Vipavci pa so, kot ostali Primorci, šli v partizane tudi zato, da bi lahko imeli slovenske šole tako po jeziku kot po duhu, da bi Slovenci v Jugoslaviji ne bili samo enotni in bratje z drugimi narodi, temveč da bi bili tudi enakopravni in enakovredni. Sedaj pa mladina odkriva, da ni tako: Slovenci niso enakopravni in enakovredni niti v SR Sloveniji, saj jim vsiljujejo srbohrvaščino tudi tam, kjer je za njihovo izobraževanje škodljiva. Opažajo tudi, kako srbohrvaščina vedno bolj prerašča v obvezni jezik v Sloveniji.

Nič čudnega, če je mladina nad takšno kulturno in šolsko politiko v Sloveniji razočarana.

(r+r)

Proces proti morilcem Popieluszka gre h koncu

Več kot 20 dni je trajalo pred vojvodskim sodiščem v Torunu zasliševanje obtoženih in prič v zvezi s političnim zločinom, katerega žrtev je postal varšavski duhovnik Jerzy Popieluszko, ki so ga 19. oktobra lani ugrabili in ubili funkcionarji varnostne službe. Zadnji trije dnevi procesa so bili namenjeni sklepnim besedi tožilec, odvetnikov in pravnih zastopnikov družine umorjenega.

Predstavniki vojvodskega tožilstva je zavrnil obrambo obtoženih, češ da je šlo zgolj za poskus zastrašitve varšavskega duhovnika in da se je vse po naključju tragično končalo. Trdil je, da gre za načrtovan politični zločin in opozoril, da so trije obtoženi že 13. oktobra poskušali ubiti Popieluszka in mu pripravili zasedo na cesti Gdansk-Varšava.

Sprva so nameravali povzročiti prometno nesrečo. Če bi jo duhovnik preživel, naj bi ga spravili v zapuščen bunker in mu »iztrgali« priznanje, nato pa ubili in vrgli v Vislo.

»Nesreča« pa ni uspela, za kar gre za sluga prisebnosti duhovnikovega vozniaka. Novi napad so pripravili kak teden pozneje.

Ko so trije funkcionarji, ki so imeli na skrbi varnost, zvedeli, da se bo Popieluszko 19. oktobra sestal v Bidogoszcu z nekdanjim voditeljem Solidarnosti Janom Rulwskim in drugimi predstavniki opozicije, so ob soglasju starešine Pietruszka, ki jim je preskrbel posebne prepustnice, začeli novo »akcijo«. Istega večera so ugrabili duhovnika in njegovega vozniaka Prostawkega, ki je pri polni hitrosti skočil iz avtomobila, in svoji izredni fizični kondiciji se ima zahvaliti (bil je nekdanji komandos), da se mu je posrečilo pobegniti.

Tožilec je izpodbil obrambo obtoženih in navedel, da so trije nekdanji varnostni oficirji že od vsega začetka nameravali ubiti duhovnika: s seboj so vozili lesene gorjače, vreče s kamenjem, med vožnjo pa so se večkrat ustavili in zverinsko pretepali svojo žrtev. Najbolj surov je bil Piotrowski. Ne da bi preverili, ali je njihova žrtev še pri življenju, so jo vrgli v Vislo pri Wloclaweku. Samo za hipce sta dva mlada poročnika omahovala, a že ju je

Piotrowski opozoril na ukaz »od zgoraj«, ki se je glasil: »Popieluszko mora izginiti.«

Kot je ocenil državni tožilec, je proces pokazal, da so ta »navodila od zgoraj« prihajala od polkovnika Pietruszka, ki je pripravil zločin brez vednosti starešin v notranjem ministru. Pietruszka je očitno spadal med tiste, ki se aktivno upirajo politični smeri IX. kongresa delavske partije in smeri sporazumevanja, kakršno dosledno uresničuje vlada generala Jaruzelskega. Zato je za glavnega obtoženega kapetana Piotrowskega zahteval smrtno kazen, za oba njegova pomagača in polkovnika Pietruszka pa po 25 let ječe.

KRATKE NOVICE

Maša evropskih škofov v čast sv. Cirila in Metoda

Angleški kardinal Basil Hume je povabil zastopnike evropskih škofovskih konferenc, naj sodelujejo pri slovesnem somaševanju, ki bo v sredo 27. februarja v westminsterski katedrali v čast svetih bratov Cirila in Metoda. Ni še znano, koliko evropskih škofov se bo tega somaševanja udeležilo. Prisoten pa bo prav gotovo poljski kardinal Glomp, ki bo v tistem času na pastoralnem obisku v Angliji. Po somaševanju bo sprejem v škofijskem domu. Somaševanje evropskih škofov bo v okviru proslav ob 1100-letnici smrti sv. Metoda.

★

■ Avstrijski parlament je z 98 glasovi proti 80 zavrnil nezaupnico Avstrijske ljudske stranke v zvezi z afero, v katero je bil zapleten obrambni minister Frischenschlager. Ta je namreč osebno sprejel vojne zločince Rederja, ko je prispel v Gradec in ga spremljal na Dunaj, kar je povzročilo veliko ogorčenje v avstrijski in mednarodni javnosti. Frischenschlager se je rešil tako, da je priznal svojo »težko politično napako«, kar se je zdelo kanclerju Sinowatzu dovolj, da ga je obdržal v vladi. Dejansko pa je bila ministroma stranka (Avstrijska stranka svobode, zmes

Neke stvari je treba postaviti na pravo mesto

V glasilu SZDL »Primorske novice«, ki izhaja v Novi Gorici, je bil 15. in 18. januarja letos objavljen članek pod naslovom »Slovinci v zamejstvu — enotnost kot glavno gibalno v letu 1985«.

Člankar omenja Londonski memorandum, Osimske sporazume, prihod senatne komisije v našo deželo, da preveri zakonske osnutke glede naše globalne zaščite. Nadalje pravi, da so bili italijanski socialisti prvi, ki so že leta 1970 pripravili osnutek za omenjeno zaščito. Z nekimi zadovoljstvom ugotavlja, da pripadatelji sedanji predsednik države in vlade socialistični stranki, a pripominja, da globalna zaščita ne zavisi samo od socialistov, temveč tudi od ostalih štirih strank (ob katere se obregne), ki sestavljajo vladno koalicijo.

Največji pomen pa daje člankar Slovenski kulturno gospodarski zvezi (SKGZ). Ona da je glavno gibalno Slovencev v Italiji, ona da pluralistično zastopa Slovence v zamejstvu, da je bila po njej dosežena visoka stopnja enotnosti Slovencev, da je gibalno pospešene enotnosti in uspešnosti; odraz vse te enotnosti pa je enotna slovenska delegacija... Toda pri tem pluralizmu Slovencev v zamejstvu, ko gre npr. za zakon o globalni zaščiti, je treba zavestno prezreti drobnjakarske poglede in ovire, kajti »boj za življenjske cilje manjšine bo pokazal, katera od strank ali organizacij, v katere so Slovenci vključeni, zastopa najbolj stvarna in napredna stališča«.

Mislím, da je v povedanem marsikaj, kar je treba postaviti na pravo mesto in tudi marsikaj dodati ter pojasniti.

Najprej: pisec članka v »Primorskih novicah« je očitno nepoučen ali pa ne pozna političnega dogajanja v našem zamejstvu. Dalje: težko se človek ubrani vtisa, da gre za načrtno zamolčanje obstoja edine slovenske stranke v Italiji, tj. Slovenske skupnosti (SSK), ko pa pisec imensko omenja socialiste, komuniste in krščanske demokrate. O socialistih celo pove, da so prvi pripravili osnutek zakona o globalni zaščiti (ne omenja pa komunističnega in od SSK). Nadalje pravi o socialistih, da ni sprejetje globalne zaščite odvisno samo od njih, saj so v vladi še štiri stranke, ki pa bolj iščejo svoje strankarske koristi kot pa da bi se borile za naše pravice.

Ob vsej tej naklonjenosti, ki jo kaže člankar do socialistov, bi ga rad vprašal, le kaj je nagnilo Craxija, ko še ni bil predsednik sedanje vlade, da je pred leti ob volivnem shodu v Trstu odredil, naj ne bo v njegovi prisotnosti slovenskega govora. In lani v oktobru, ko je že bil ministrski predsednik in je govoril ob 30-letnici vrnitve Trsta Italiji, ali se mu zdi prav, ko je na trgu Unità v Trstu dejal, »da ni več odprt noben boleč problem slovenskih manjšin v Italiji in italijanske v Jugoslaviji«. Kaj pa afera v devinsko-nabrežinski občini, ko je tajnik tamkajšnje sekcije PSI sprožil zadevo uporabe slovenskega jezika, ki bi morala dati prednost italijanskemu v občinski upravi. Mar niso zgoraj navedeni pripetljaji dokaz, da gre pri socialistih za ozke strankarske interese, ki hočejo nadvladati naše že ustaljene pravice?

Naj sedaj preidem na obisk Enote slovenske delegacije v Ljubljani, o katerem sta poročala tako »Primorski dnevnik« 10. januarja letos, »Primorske novice« pa 15. januarja. Po poročilih omenjenih dveh časopisov je Filibert Benedičič zastopal PSI, Jelka Gherber PCI, Boris Rast SKGZ, Marija Ferletič Svet slovenskih organizacij (SSO), prof. Viljem Černo Slovence iz videmske pokrajine ter njih organizacije, le dr. Rafko Dolhar je omenjen brez dodatka, koga je on predstavljal. Iz pisanja se zdi, da je predstavljal zgolj samega sebe in bil z delegacijo zasebno na obisku. In vendar sta dopisnika obeh listov gotovo vedela, kateri politični stranki dr. Dolhar pripada, saj je povrh deželni predsednik SSK. Nadalje ima ta stranka realne stike z matično Slovenijo oz. Jugoslavijo. Spomnimo, da so njeno delegacijo ponovno sprejeli najvišji tamkajšnji družbeno politični predstavniki. Tako se je lani odposlanstvo SSK mudilo 10. in 11. maja v Beogradu. In vodil ga je prav dr. Dolhar — človek, ki po pisanju gori omenjenih listov ne zastopa nikogar.

Tudi glede problematike pluralizma Slovencev v zamejstvu člankar »Primorskih novic« ni kaj prida poučen. Saj si upa reči, da SKGZ Slovence v Italiji pluralistično zastopa. Če gre za tiste Slovence, ki so ideološko opredeljeni in v vrstah PSI in PCI, bi to nekako držalo, nikakor pa ni res, da zastopa SKGZ vse Slovence v Italiji, kajti obstaja še druga krovna

organizacija, ki tudi v zamejstvu zastopa Slovence, čeprav na žalost ni tako močna in gospodarsko razvejana. Ta organizacija je SSO. Člankar »Primorskih novic« je očitno ne pozna.

Med Slovenci v Italiji sicer obstaja pluralizem, pa ne v okviru SKGZ, temveč v političnem udejstvanju, saj je znano, da Slovenci ob raznih volitvah glasujemo za SSK, PCI, PSI in delno DC. In le toliko, v kolikor smo v okviru slovenske stranke samostojno ali posredno zastopani v javnih telesih, lahko pridejo naše življenjske potrebe do veljave in izraza. Pri tem političnem dogajanju pa prav krovna organizacija SKGZ ne pride v poštev, saj ni politična, kot to pove že njeno ime, čeprav si na vse kriplje prizadeva, da bi vodila politično dogajanje med Slovenci v zamejstvu. Samo SSK je tista naša stranka, ki nudi Slovincem možnost političnega delovanja in jo tudi kot tako italijanska javnost sprejema.

Naj po vsem tem omenim še članek, ki je lani v decembru izšel v glasilu SSK za Trst pod naslovom »Čudna zadržanja Primorskega dnevnika«. V njem omenja ponovna zamolčanja tiskovnih poročil SSK ter krčenje in striženje novic, ki zadevajo delovanje SSK na Tržaškem. Omenjene so volitve za evropski parlament v juniju 1984, afera glede slovenskih dopisov na tržaško pokrajinsko upravo, v katero so hoteli vpiesti odbornika SSK dr. Zorka Hareja, pa afera v zvezi s sejo v tržaškem občinskem svetu, ko so odborniku SSK dr. Alešu Lokarju očitali odsotnost na seji, ko se je razpravljalo o dvojezičnih tablah v zvezi z manifestacijo v Trebčah, ni pa bilo povedano, da je v nadaljevanju seje isti odbornik s svojo prisotnostjo pripomogel k odobritvi denarne podpore Slov. stalnemu gledališču v Trstu; ali kako »Primorski dnevnik« ni hotel objaviti pisma, ki ga je poslal tajnik SSK za goriško pokrajino Marjan Terpin, v katerem je protestiral proti izkrivljenemu poročanju glede finančnih prispevkov, ki jih nudi goriška pokrajinska uprava (v njej je zastopana tudi SSK po odborniku dr. Mirku Spacapanu) raznim kulturnim društvom in ustanovam.

Če smatra člankar »Primorskih novic« vse omenjene zadeve za »drobnjakarske poglede«, je to njegova stvar; za slovensko stvarnost v zamejstvu to gotovo niso niti biti ne smejo. Tudi ne za edino slovensko stranko v Italiji, tako za njeno vodstvo kot njeno članstvo. Vse to zato kliče po razčiščenju stališč, ker drugače politično sodelovanje med ljudmi različnih ideoloških pogledov ne bo ne možno ne uspešno.

Remo Devetak

Delovanje Slovenske skupnosti

SESTANEK TAJNIŠTEV DEŽELNE VLADNE VEČINE

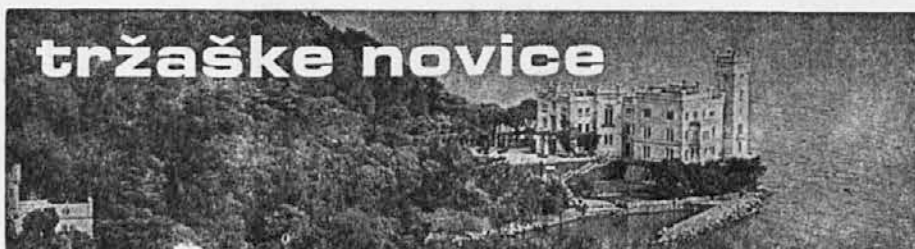
Na pobudo predsedstva deželne vlade je bil v ponedeljek 4. februarja v deželni palači v Vidmu sestanek tajništva deželne večine (DC, PSI, PSDI, PRI, PLI in Slovenske skupnosti), katerega sta se udeležila tudi predsednik deželne vlade Biasutti in podpredsednik Zanfagnini. Poleg deželnih tajnikov ostalih strank sta bila na sestanku predstavnika SSK Gradimir Gradnik in Marjan Terpin. Sestanek je pomenil važen mejnik v sedanjem političnem trenutku, kar je tudi pokazalo veliko zanimanje krajevne tiska in radiotelevizije. Deželna vladna večina se namreč sooča z mnogimi velikimi in težkimi problemi, ki gredo od zadev zdravstva, zaposlitve, gospodarstva, načrtovanja, energije do problemov zaščite slovenske manjšine, s čimer se je direktno soočal deželni odbor ob obisku senatne komisije.

Ob tem zadnjem problemu je bilo zlasti poudarjeno, da bo deželna vlada našla skupno stališče do tega vprašanja spričo nekaterih sedanjih razlik, ki se kažejo med strankami vladne večine. Predstavniki SSK so zavzeli stališče do vseh teh problemov in se zlasti zaustavili pri zaščitnem zakonu za Slovence v Italiji ter zahtevali od sopartnerjev deželne večine spoštovanje pravic italijanskih državljanov slovenske narodnosti.

KLJUB TEŽAVAM SE NEKAJ LE DOSEŽE

Vsem je pred očmi, s kakimi težavami si Slovenci v Italiji utiramo pot do naših pravic. Če si pridobimo med politiki prijatelja, jih je še vedno dosti, ki so do nas v najboljšem primeru nezaupljivi. Slovenska skupnost se na Goriškem bori v

tržaške novice

Novi odbor SLORI

Novoizvoljeni upravni odbor Slovenskega raziskovalnega inštituta (SLORI) je na svoji prvi seji po obnem zboru izvolil za predsednika prof. A. Volčiča, za podpredsednika prof. V. Černa, za ravnatelja prof. D. Bratino in za tajnika Sergija Lipovca. Dokončno je bil odobren pravilnik štipendije »Karel Šiškovič«. Cilj te štipendije je podpirati družboslovne raziskave, ki so za našo manjšino zanimive in vzpodbujati mlade študente, da končajo študij s tezi, ki v večji meri odgovarjajo nujnim problemom naše skupnosti. Poimenovana je bila ta štipendija v spomin na prezgodaj preminulega ustanovitelja in ravnatelja SLORI-ja dr. Karla Šiškoviča.

Razpis. Slovenski raziskovalni inštitut (SLORI) razpisuje letno štipendijo »Karel Šiškovič«. Štipendija je namenjena univerzitetnim študentom, ki pripravljajo diplomsko nalogo na temo, ki spada v delokrog inštituta. Kandidati morajo predložiti prošnjo komisiji SLORI najkasneje do 31. marca 1985. Višina štipendije za izbrano in uspešno zaključeno diplomsko nalogo znaša 3.000.000 lir. Pravilnik štipendije je na voljo pesameznikom na sedežu inštituta v Trstu, ul. G. Gallina 5/IV, tel. 61183.

Mačkolje

Dan slovenske kulture. V nedeljo 27. januarja nas je prijetno presenetila prireditev, ki jo je v vaški dvorani pripravilo PD Mačkolje. Društvo je namreč želelo dostojno proslaviti slovenski kulturni praznik, zato je prišlo na originalno idejo, da ob tej priložnosti organizira srečanje s pesnikom Albertom Miklavcem ter poskrbi za predstavitev njegovega dela.

G. Albin Grmek, pesnikov sorojak in sobrat v duhovništvu (oba sta namreč doma iz Tomaja) je v lepih besedah orisal pesnikovo življenjsko pot, ki nikakor ni bila posuta s cvetjem ter predstavil zadnjo publikacijo, v kateri je pesnik objavil vrsto svojih pesmi. Knjiga nosi naslov »Priglišče Krasa« in jo je izdala leta 1983 Hranilnica in posojilnica na Opčinah ob 75. obletnici ustanovitve. Tu je Albert Miklavc izpovedal svoja čustva, svoje gledanje in svojo ljubezen do Krasa ter do življenja na Krasu. Sam pesnik pa je odgovarjal na številna vprašanja, ki so mu jih postavljali udeleženci večera.

Lepo je bilo gledati vrsto mladih deklet in fantov, ki so med predstavitvijo recitali Miklavčeve pesmi in to še zlasti pe-

smi, objavljene v že omenjeni knjigi.

Nikakor pa si ne moremo predstavljati kulturne prireditve v Mačkoljah brez petja, saj ima PD Mačkolje uveljavljen pevski zbor. Ta je namreč, pod vodstvom Sveta Marca, poskrbel za ubrano petje, saj je zapel več naših pesmi, med katerimi je še zlasti ugajala »Moja vas«, ki jo je uglašil sam pevovodja na besedo B. Pangerca.

Po prireditvi so se gostje in domačini zadržali v prostorih doma ter ob kozarcu domače kapljice z zadovoljstvom in navdušenim govorili o prireditvi ter pokramljali še o marsičem s pesnikom. - AS

Opdrtje praznovanja

JUBILEJNEGA LETA SMRTI SV. METODA (885-1985)

bomo s slovesno liturgijo praznovali skupno s sklepom Tedna krščanske edinstvo pri Salezijancih v Trstu v **nedeljo 10. februarja ob 16. uri.**

Govoril bo ekumenski delavec dr. Joško Markuža, pel pa bo pevski zbor Novega sv. Antona pod vodstvom Edija Raceta. Po bogoslužju se zberemo v veliki dvorani, da prisluhnemo besedi o svetih bratih, ki nam jo bo posredovala znanstvenica dr. Fedora Ferluga Petronio.

Vabi ACM - Trst

Devin-Nabrežina

Obdoren urbanistični načrt. V petek 1. februarja je devinsko-nabrežinski občinski svet z veliko večino glasov odobril varianto splošnega regulacijskega načrta. Poleg strank upravne koalicije PCI, SSK in PSI so zanj glasovali še svetovalci DC, Liste za Devin-Nabrežina in MSI; edinoole predstavnik Liste za Trst je glasoval proti. Tega skorajda plebiscitarnega glasovanja ne bi mogel nihče napovedati. Mimo računov, ki jih vsaka skupina zase vodi, pa gre vsekakor tudi priznanje uravnovešenosti, ki označuje novi urbanistični načrt.

Načrt je občinskemu svetu predstavil odbornik za urbanistiko Bojan Brezigar (SSK) na seji, ki je bila v ponedeljek 28. januarja. Ena njegovih osnovnih značilnosti je, da skrči maksimalno naseljenost občine, ki danes šteje skoraj deset tisoč prebivalcev, od 30 tisoč na 13 tisoč, omogoča pa naravni razvoj vsem vases in zaselkom. Poleg tega določa načrt posebno območje pri Nabrežini-Kamnotomih za ljudske cene gradnje. V njegovi bližini je predvidena tudi ustanovitev obrtniške cone. V obeh primerih gre v glavnem za občinska zemljišča (zaradi česar ne bo treba posegati po razlavitvah), medtem ko je pri Sseljanu določeno še območje za mešano trgovinsko-obrtniško cono.

V nasprotju z deželnim urbanističnim načrtom devinsko-nabrežinska varianta ne predvideva ustanovitve novih naravnih parkov in celo omejuje površino tako imenovanih kraških rezervatov, nastalih pred leti na osnovi zakona Belci. To lahko smatramo v dobršni meri kot uspeh SSK, ki meni, da bi parki pomenili nekakšno »tiho« razlavitve in da kraški naravi ne preti nobena nevarnost s strani krajevnega prebivalstva kot skušajo dopovedati razni »ekološki«, doma v DC kot PCI.

O novem devinsko-nabrežinskem urbanističnem načrtu naj omenimo še, da pripisuje velik pomen turizmu za nadaljnji razvoj občine. Osrednjo vlogo bi moral v tem smislu igrati Sseljanski zaliv, soudeleženi pa bi morali biti tudi drugi deli občine, zlasti s pomočjo kraškega gostinstva in novih agroturističnih pobud. V Sseljanskem zalivu bo mogoče graditi turistične objekte, postavljeni pa so strogi pogoji glede tipologije gradenj, da se ne bi le-te spremenile v rezidenčna naselja.

Načrt bo v skladu z zakonom od 8. februarja dalje na ogled javnosti za morebitne pripombe (uprava bo priredila tudi javne sestanke po vaseh), ki jih občinski svet namerava pregledati najkasneje do 25. marca. Nato bi ga morala odobriti še dežela.

★

V Društvu slov. izobražencev v Trstu bo v ponedeljek 11. februarja večer, posvečen Josipu Godini Vrdelskemu ob stoletnici njegove smrti. Govoril bo prof. Boris Pahor. Začetek ob 20.30.

Redovniki v Jugoslaviji

Tajništvo konference vrhovnih redovnih predstojnikov v Jugoslaviji je objavilo podatke o številu redovnikov v začetku leta 1984. Po teh podatkih je v Jugoslaviji 2.528 redovnikov in sicer 1.924 duhovnikov, 264 redovnih bratov, 262 bogoslovcev in 78 klerikov-novincev. Vseh semeniščnikov, ki se pripravljajo na redovniški poklic, je 316. Dve tretjini vseh redovnikov pripadajo trem vejam frančiškanskega reda (frančiškonom, kapucinom in minoritom). Najbolj številna je frančiškanska provinca s sedežem v Sarajevu (358), sledita frančiškanski provinci, ki imata sedež v Splitu (347) in v Mostaru (239). Od drugih redov so najbolj močni hrvaški jezuiti (181) in slovenski salezijanci (161).

Na svetu deluje sedaj približno 21.000 frančiškanov, med njimi je blizu 14.000 duhovnikov, 50 stalnih diakonov, 340 bogoslovcev, ki so že naredili redovne zaobljube, 3.310 redovnih bratov in 230 samostanskih tretjerednikov. V Jugoslaviji deluje 1.450 frančiškanov.

V slovenski provinci Sv. Križa je 137 frančiškanov, med njimi 95 duhovnikov, 22 bratov, 12 bogoslovcev, 2 novince in 6 samostanskih tretjerednikov. Duhovniki med slovenskimi frančiškani so razporejeni takole: v Sloveniji jih deluje 60, v ZDA 23, v Avstraliji 5, v Avstriji 2, v Togu (Afrika) 2, v Centralnoafriški republiki eden. En slovenski frančiškan je v Rimu profesor, eden pa študira v Parizu.

Z GORIŠKEGA

Sovodnje

Prva letošnja seja občinskega sveta v tork 29. januarja. Na začetku seje je župan Vid Primožič poročal o sestanku na goriški pokrajini, ki je bil posvečen šolski problematiki. Tudi je svetovalcem povedal, da je občinska uprava sklenila zaradi zanjo žaljivih trditvev v italijanskem dnevniku glede obrtniške cone v Rubijah vso zadevo izročiti odvetniku v roke, da zaščiti svojo čast.

Občinski svet je nato odobril vrsto sklepov. Od skupnih 17 milijonov lir stroškov za namestitev centralne kurjave v šolskem poslojpu na Vrhu je dežela dala 9.500.000 lir. Za to je bil potreben naknadni sejni sklep. Ker ni deloval nekaj časa lani goriški upeljvalnik, so iz sovodenske občine od januarja do junija lani vozili smeti v Moraro v tamkajšnji upeljvalnik, kar je stalo 7.650.000 lir. Podjetju, ki je s posebnim traktorjem očistilo v lanskem poletju robove ceste Rubije-Vrhu, je bilo izplačanih 5.757.000 lir. Svetovalac Branko Černic (SSK) je predlagal, da bi s tako nemajhno vsoto lahko v bodoče zaposlili osebo, ki bi opravila isto delo. Predlog je bil sprejet.

Ostali sklepi so se nanašali na prošnjo za deželni prispevek za knjižnico. Nabavljene naj bi bile slovenske in italijanske knjige v znesku 6.600.000 lir. Prošnja za prispevek 48 milijonov lir za razna izplačila pri Domu onemoglih in prošnja za 9.600.000 za lahkoatletске naprave pri šoli v Sovodnjah sta bili prav tako odobreni.

Nato je prišla na vrsto prošnja za prispevek za grezniško omrežje v Gabrjah. Izvršilni načrt za ta dela je zrasel od predvidenih 175 milijonov v letu 1981 na 217 milijonov. Občinska uprava ima trenutno zagotovljenih 107 milijonov. Branko Černic je predlagal, naj občinska uprava skliče pred odobritvijo izvršilnega načrta vaški posvet. Župan je to potrdil. Povabljen naj bi bila tudi tehnik oz. načrtovalac za morebitna pojasnila.

Za ureditev prostora pred telovadnico v Sovodnjah je bila odobrena prošnja za 50 milijonov lir. Za preureditev strehe in raznih drugih del na šolski stavbi v Rupi bo občinska uprava porabila okrog 47 milijonov, razpolaga pa samo s 17 milijoni. Za ostali del vsote bo treba zaprositi deželno upravo za prispevek. B. Černic je bil mnenja, naj občina na tej stavbi, kjer je tudi otroški vrtec, izvrši tehnični pregled, da bo hiša enkrat za vselej v redu.

Sledilo je programsko poročilo k proračunu za leto 1985, ki ga je podal župan V. Klemše. Povedal je, da morajo občinske uprave do prvih dni v marcu, kot zahteva zakon, odobriti proračun. Za izvedbo javnih del je predvidenih 500 milijonov, za urbanizacijska dela v obrtniški coni v Rubijah pa na podlagi prispevka Goriškega sklada 480 milijonov. Pri izvršitvi del bodo imeli prednost stari načrti kot obnova šolskih poslopij v Rupi in Gabrjah, železniški podvoz v Sovodnjah in povečanje pokopališča na Vrhu. Kot novi posegi so predvideni nakup tovornjaka, opremljenega s snežnim plugom, grezniško omrežje v Gabrjah, dokončna ureditev okolice telovadnice v Sovodnjah ter razširitev ceste ob kulturnem centru na Vrhu.

goriške novice

Priznanje goriški pisateljici

Kot je našim bralcem že znano, je lani v samozaložbi goriška pisateljica Zora Piščanc izdala povest »Most čez ocean«. To knjigo je skupaj še z drugo »Blagovestnika Slovanov« predstavila v četrtek 24. januarja v Katol. domu ob predstavitvi letošnjih goriških mohorjev. Ob zaključku ji je predsednik SKPD »M. Filej« Viktor Prašnik izročil odlikovanje, ki je prišlo iz Amerike in sicer zlato in srebrno serijo spominskih kovancev, katere je svoj čas oskrbel dr. Peter Urbanc, tajnik Narodnega odbora za Slovenijo, ki živi v Kanadi. V spremnem pismu pravi dr. Urbanc takole:

Cenjena pisateljica
Povest o Tinetu in Jelki bi se dala napisati na več načinov. Vi ste izbrali tvegano, toda potrebno pot resnice, ko revolucijo opišete v vseh verzijah. Delo je globoko, izseljenec one težke dobe znova so doživljajo ono bridko, prisiljeno in nepotrebno pot iz Slovenije v prekmorske dežele. Na trpljenju in razočaranju jim ni bilo nič prihranjenega. Pa vendar, na koncu pri sliki mosta čez ocean doživijo veliko duhovno vstajenje.

Zvesto in globoko opisujete v krasni povesti naše življenje. Dovolite, da vam, hčerki še živega Slovenskega Primorja, podarim to darilo.

Dr. Peter Urbanc

Ob dnevu slovenske kulture, ki sovpada z datumom rojstva našega največjega pesnika Franceta Prešerna, priredi SKPD »F. B. Sedej«

PREŠERNOVO PROSLAVO

v soboto 9. februarja ob 20.30 v Sdejevem domu v STEVERJANU.

Nastopili bodo: gledališki igralec Stane Raztresen z izborom del iz slovenske lirike in deklški zbor iz Doberdoba; slavnostni govor bo imel časnikar in pisatelj Saša Martelanc iz Trsta.

Števerjan

Seja občinskega sveta. Prva letošnja seja je bila v četrtek 31. januarja. Na dnevnem redu je bila potrditev vrste sklepov ožjega odbora in nekaj predlogov.

Potem ko je župan Klanjšček sejo odprl, se je načelnik svetovalske skupine Slovenske skupnosti Hadrijan Corsi v izbranih besedah spomnil bivšega občinskega uslužbenca Alojza Cigliča ter kulturno-političnega delavca Emila Valentinciča, ki sta nas zapustila pred nedavnim v svojih najboljših moških letih. Simon Komjanc je nato predlagal enominutni molk v njun spomin in počastitev.

Sledila je razprava in odobritev nekaterih sklepov občinskega odbora, ki so zadevali razne ukrepe socialne pomoči. Šesti od teh sklepov je bil, da se dodeli SKPD »F. B. Sedej« milijon lir podpore in nekaj nad stotisoč lir deklškemu zboru. Omenjeno društvo je namreč v decembru zaprosilo občino za podporo, da bi lahko kupilo potrebni klavir za glasbeno šolo, ki jo obiskuje nad dvajset števerjanskih otrok in za podporo pri izdajanju števerjanskega vestnika, ki ga vaščani dobivajo brezplačno in predstavlja seveda za društvo veliko finančno breme. Občinski odbor je takrat z večino glasov dodelil društvu milijon lir.

Ob obrazložitvi sklepa je pa na občinski seji župan predlagal, da se sklep zavrne in spremeni tako, da se društvu zniža znesek na polovico in se drugo polovico dodeli društvu »Briški grič«, ki pa za pripevek sploh ni zaprosilo. Podžupan je ob tem pojasnil, da je pač občinski odbor sklepal na podlagi predloženih prošelj, med katerimi ni bilo prošnje društva »Briški grič«. Hadrijan Corsi je dodal, da je

občinska uprava iz postavke za kulturne dejavnosti že dodelila ANPL-ju iz Steverjana dva milijona lir. Najbrž bo torej držalo, da KD »Briški grič« ni zaprosilo podpore, saj gradi v Steverjanu svoj kulturni dom, za katerega bo najbrž porabilo nad milijardo lir. Iz tega izhaja, da verjetno nima finančnih težav, kakršne tarjejo društvo »F. B. Sedej«, ki bi, kot rečeno, s tako podporo rešilo vsaj problem glasbene šole.

Odobren je bil predlog župana, za katerega je glasoval on sam, Anka Černic, Armando Skok, Emil Terpin, Jožef Simičič in Jožef Prinčič ter, razumljivo, svetovalci manjšine (social-komunisti). Ker je bilo s tem izraženo v bistvu nezaupanje in podcenjevanje delovanja SKPD »F. B. Sedej«, je Hadrijan Corsi najavil, da svetovalci SSK zapuščajo iz protesta sejo in tako se je tudi zgodilo.

Že dalj časa vlada med svetovalci večine nesoglasje, ki se je začelo z lanskega letnim odstopom župana in njegovo ponovno izvolitvijo s pomočjo manjšine (social-komunistov). Zadnji dogodek pa najbrž potrjuje, da je župan dejansko podlegel vplivu social-komunistične manjšine, ker si drugače ravnanja njega in njegovih petih tovarišev ni mogoče razlagati.

Seja se je nadaljevala in ostali svetovalci so odobrili sklep, po katerem se bo prodala stavba bivše šole na Valerišču, kjer je sedaj gostilna Vogrič. Denar, ki ga bodo iztržili, bodo namenili odkupu zemljišča, kjer so umetne mlake na Prevalu, ki naj bi služile kot kraj za odlaganje odpadnega materiala. Medtem, ko se SSK v Steverjanu strinja s prodajo omenjene stavbe, ki naj služi gostilni, pa ocenjuje za veliko napako vlaganje iztrženega denarja v zemljišče na Prevalu, ker so v občini nujnejše potrebe (ureditev doma za ostarele, popravilo razpadajočega zvonika števerjanske cerkve ipd.) Tak nakup je negospodarski spričo dejstva, da je lastnik omenjeno zemljišče ponujal občini brezplačno, ta pa je ponudbo zavrnila.

Velik uspeh Zagrebških solistov

Prejšnji četrtek je bil v Kulturnem domu tretji koncert letošnje glasbene sezone, ki jo skupno prirejajo Glasbena matica, ZSKP in ZSKD. Nastopili so Zagrebški solisti in doživeli res lep uspeh. Temu koncertu bodo po programu sledili še trije koncerti, med katerimi bosta tudi nastop organista Berganta in trobentarja Grčarja ter koncert zboru Collegium musicum iz Beograda.

PODPIRAJTE »KATOLIŠKI GLAS«! DARUJTE V NJEGOV TISKOVNI SKLAD!

Zagrebški solisti so se predstavili z deli G. F. Händla, G. Torellija, K. Odaka in T. Albinonija. Torej v glavnem s avtorji baročnega obdobja. Händla (in s tem so tudi počastili njegovo tristoletnico) so izvedli dva Concerta grossa, nato sodobnega jugoslovanskega skladatelja K. Odaka Passacaglio za godala ter za zaključek prvega dela Torellijev Koncert za trobento in orkester. Tu je z velikim uspehom in bleiskom nastopil znani slovenski virtuoz na trobenti Stanko Arnold, ki je v drugem delu tudi odigral Albinonijev Koncert za trobento in orkester. V obeh skladbah sta se solisti in godalni ansambel kar se da lepo spajala. Po zadnji Händlovi že omenjeni skladbi so Zagrebški solisti morali dodati še dve skladbi. Za ta koncert je bila dvorana kar precej zasedena, kar pomeni, da lepa glasba še vedno lahko privabi svoje ljubitelje in občudovalce. - ab

Šport

Uspehi Olympije

Z zmago nad Gasilci iz Pordenona si je odbojarska ekipa Olympia Terpin zagotovila nastopanje v skupini za napredovanje C-2 lige. Dosegla je torej z relativno lahkoto cilj, ki si ga je zastavila v začetku prvenstva. Igralci in številni navijači so tega dejstva veselili, posebno še, ker so mladi Olympijini igralci stalno izboljševali svojo igro in lahko pričakujemo vrsto nadaljnjih uspehov. Sedaj bodo nadaljevali tekme z manjšo tremo, saj po doseženem cilju lahko poskušajo nove prijeme in načine, ki naj mlado ekipo pripravijo, da bo lahko v naslednjih letih prešla v višje lige, kar naj bi bil nekako dolgoročni cilj slovenske odbojarske ekipe Olympia Terpin.

Dosedanji uspehi so seveda prišli po trdem delu in naporu, po nenehnih treningih in nezlomljivi volji po zmagi, zato moramo igralce občudovati in jih vzpodbujati k vztrajanju. Prav je namreč, da tudi Slovenci gojimo zdrav šport.

Uspeh Olympijinih odbojkarjev, ki so dokazali, da so najboljša ekipa na Goriškem ne samo med Slovenci, marveč nasploh, je toliko večji, če ugotovimo, da sta ostali dve ekipi, ki nastopata v isti odbojarski ligi, tj. Val iz Standreža in Bor iz Trsta vključili v svoje vrste igralce italijanske narodnosti. Val enega, Bor štiri ali pet. Menimo, da je taka politika zgrešena, zlasti če pomislimo, kam so zabredle slovenske nogometne ekipe, ki so pred leti sprejele politiko vključevanja italijanskih igralcev.

SKD »Hrast« iz Doberdoba vabi na svoj redni

OBČNI ZBOR

ki bo v ponedeljek 11. febr. ob 20. uri v župnijski dvorani v Doberdoba.

DAROVI

Za cerkev na Banah: Anica in Silvo v spomin na teto Albino 30.000; Karmela Malalan v spomin na mamo Albino 25.000; Marija Križmančič v spomin na Albino Malalan 20.000; Elena Vidau v spomin iste 20.000; družina Vidali v isti namen 20.000; enako Pavel Malalan 10.000; Mario Malalan v spomin na mamo Albino 20.000; Norma Križmančič v spomin na nono Albino 20.000; družina Persinovič namesto cvetja na grob Albine Malalan 10.000; Marija Ban v isti namen 5.000 lir.

Za cerkev na Ferlugh: družina Lilijane Čok v spomin na Ivana Čok 5.000 lir.

Za cerkev na Padričah: Titty Smecchia 20.000 lir.

Za cerkev v Trebčah: družina Furlan v spomin na Gizelo Kralj vd. Vidau 20.000; Lidia Pellegri in spomin Gizele Kralj vd. Vidau, Ivanke Rozman in Marije Grigič 30.000 lir.

Za cerkev v Gropadi: Amalija Pečar 10.000; Mežnarjevi 5.000; Oskar Pečar 5.000 lir.

ZVEZA SLOV. KATOLIŠKE PROSVETE

prireja

PUSTNO PRIREDITEV

ki bo v nedeljo 17. februarja ob 17. uri v Katoliškem domu v Gorici. Nastopajo skupine iz Gorice, Standreža in Steverjana. - Vabljeni!

Za cerkev v Bazovici: Marija Čufar 10.000; Danica v spomin brata Silvestra Križmančič in sestrične Stefanije Križmančič 15.000 lir.

V spomin Marije Griglč vd. Kralj daruje sin in družina za cerkev v Bazovici, za Slomškov dom istotam, za katoliški tisk za cerkev na Padričah in za misijone po 10.000 lir.

Za Marijin dom v Rojanu: Milena Franco ob 9. obletnici smrti dragega moža 20.000 lir.

Za kapelo pri Domju: Vera Turk v spomin na pok. Marijo Kralj 10.000; Mastellaro, Trst 10.000; Pina Posega, Trst 30.000; družini Stopar-Sacchi, Trst-Rovigo v spomin na pok. sestro Lijo Stopar 50.000; Matilda Knez, Ricmanje v spomin na pok. mamo Katarino 10.000; Olga Valentič, Trst 10.000; M. B., Trst 50.000 lir.

Za lačne po svetu: Kristina Husu namesto cvetja na grob Albine Malalan 10.000; N. N., Rupa 5.000; N. N., Gabrje 5.000; mladina iz Ukeve 100.000; žena Slavica ob 5. letu smrti v spomin na pok. Edija Kocjančič 15.000 lir.

Za slovenske misijonarje: druž. Sturm namesto cvetja na grob Viktorije Perat 150.000 lir.

Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

OBVESTILA

ACM - Gorica vabi k maši za edinost, ki bo v ponedeljek 11. februarja ob 16. uri v Zavodu sv. Družine v Gorici.

Dan bolnikov bo v Gorici v nedeljo 10. februarja. Ob 14.30 zbiranje v cerkvi Srca Jezusovega, ob 15. uri sv. maša goriškega nadškofa, nato pa predvajanje filma »Lurd 1984«.

SSG - Trst priredi v petek 8. febr. ob 20.30 v prosvetni dvorani na Opčinah Cirila Kosmača »Balado o trobenti in oblaku«. Pripoveduje gledališki igralec Jurij Souček.

Slov. Vincencijeva konferenca v Trstu vabi k maši za duhovne poklice, v četrtek 14. februarja ob 17. uri v cerkvi v Rojanu.

DAROVI

Za katoliški tisk: Marija Ban namesto cvetja na grob Albine Malalan 5.000; družina Persinovič v isti namen 5.000; N. N., Domjo 10.000 lir.

Za katoliški glas: Rosamaria Terčon, Nabrežina 67.000; Julija Sosič 10.000; Janez Gorkič 4.000; G. Druferca 4.000; Božidar Zivec 10.000; Luisa Geriolet 24.000; N. N., Sovodnje 5.000; Franc Bavdaž, Trst 24.000; Vera Noze, Colorado (USA) 20.000; Ciril Mejač, USA 15.000; Ilde Malnič 19.000; Olga Zalar, Rim 34.000; N. N., Steverjan 10.000; družina Pertot 4.000; Kristina Bisanzij 4.000; Mario Stanič in Milica Zuco 28.000; ACM - Trst in župnija Ricmanje-Domjo v zahvalo za objavljanje darov v listu 50.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Angela in Marija Vetrin v spomin Pavle Brešan in Julije Rijavec 40.000 lir.

Za novo telovadnico v Gorici: N. N., Sovodnje 10.000; N. N. 5.000; N. N., Gorica brezobrestno posojilo 1.000.000 lir.

Namesto cvetja na grob Ide Gravner daruje nečakinja Anastazija Bajt v dober namen 100.000 in Slovenska skupnost - Steverjan za Sedejev dom 50.000 lir.

Za cerkev v Steverjanu: sestra z družino ob smrti Karla Humar 100.000; Alojz Hlede 50.000 lir.

Za cerkev na Jazbinah: N. N. v spomin pokojnih Mirka Mrak, Marije Simičič in Emila Valentincič 100.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Emilio Cechet v spomin na ženo Marijo 50.000; starši in botri ob krstu malega Aleksandra Cerut 37.000; N. N. 35.000; Anica in Silvo Kralj v spomin na teto Albino 30.000; Marija Križman v spomin na moža Albina 20.000; Pia Orsini-Geyer 20.000; Gizela Budač v spomin na Albino Malalan in Marijo Cechet 10.000; Marija Dolenc namesto cvetja na grob Albine in Cene Malalan 10.000; Lidija Ferluga 5.000; razni 20.000 lir.

Za otroški zbor Vesela pomlad: Karmela Malalan v spomin na mamo Albino 25.000 lir.

Za Slomškov dom v Bazovici: N. N. 100.000; N. N. 50.000; Marija v spomin moža Vinkota Vodopivec 20.000; Skupnost mladih sv. Pija X. iz Trsta 20.000; Blažinsčevi v spomin sestre Stefanije 20.000; Sandra Močnik v spomin Stefanije Križmančič 20.000; skavti »Europa« iz Trsta 20.000; N. N. 15.000; Marija Truskotova 10.000 lir.

ZAHVALA

Zalostni ob težki izgubi našega

ALČITA

se topla zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in ga spremljali na zadnji poti. Posebna zahvala g. župniku in pevskega zboru Rupa-Peč.

Zalujoča mama Slava in oče Franc Ferfolja, brat Darko z družino in sestra Tanja z družino

Rupa, 3. februarja 1985

Katoliška knjigarnica

- Knjige
- Šolske potrebščine
- Nabožni predmeti

GORICA
Travnik, 25
Tel. 84407

ZVEZA SLOVENSkih KULTURNIH DRUŠTEV

vabi na

Dan slovenske kulture

Trst, 9. februarja:

18.30 odprtje razstave Milka Bambiča

20.30 koncert komornega orkestra RTV Ljubljana dirigent Stojan Kuret

Gorica, 10. februarja:

16.30 odprtje razstave likovnikov severne Primorske

17.00 koncert komornega orkestra RTV Ljubljana dirigent Stojan Kuret